

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2003-2029

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Konttiainen, Satu			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Työn luonteen muutos uudessa taloudessa: Tekniikan akateemisten kokemuksia työtahdin kiristymisestä ja työn epävarmuudesta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipolitiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2003-01-31	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 91 + 13
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Länsimaissa eletään informatiovallankumouksen aikaa, jossa tapahtuu siirtymä vanhasta teollisen talouden mallista uuteen talouteen. Kumousta luonnehtii teknologian nopea kehitys, teoreettisen tiedon keskeisyys, kansainvälisyys, verkostot ja kiristynvä kilpailu. Siirtymää uuteen talouteen on kutsuttu kapitalismin uudelleenjärjestelyn ajaksi, missä tapahtuu valtion deregulaatiota ja markkinaorientaatiota. Kapitalismin uudelleenjärjestelyn takana on nähty vaikuttavan vallitsevan talousjärjestelmän kriisi, uusliberalististen aatteiden leviäminen, kansainvälistyminen ja teknologian kehitys. Nämä vaikuttimet ovat osin päällekkäisiä, kuten teknologian kehitys ja kansainvälistyminen. Kapitalismin uudelleenjärjestelyllä pyritään korvaamaan vanhan teollisen talouden tehokkuusongelmia poistamalla kilpailun esteitä, kuten avaamalla rahoitusmarkkinoita ja vähentämällä korporatiivista talouden sääntelyä.</p> <p>Uuden talouden merkittävä ominaisuus on kansainvälinen kiristynvä kilpailu. Kansainvälisyydestä johtuen uuden talouden kilpailua eivät hallitse kansalliset sääntelyjärjestelmät, vaan pikemminkin kansainväliset suuryritykset ja osakesijoittajat. Tämän johdosta uusi talous on väistämättä volatiili, epävakainen. Kilpailun ja sen tuoman epävakaisuuden on havaittu muuttavan työn luonnetta uudessa taloudessa. Työn luonteen muutoksella tarkoitetaan kiristyneen kilpailun aiheuttamien joustavuus- ja kehityspaineiden aiheuttamaa työtahdin kiristymistä, työn sisällön muutoksien aiheuttamaa epävarmuutta ja työsuhteen epävarmuutta. Työtahdin kiristymisen ja työn epävarmuuden on havaittu lisääntyneen systemaattisesti suomalaisilla työpaikoilla ja sen kokeminen on varsin yleistä.</p> <p>Työn luonteen muutoksella on havaittu olevan negatiivisia vaikutuksia työntekijän henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, perhe-elämään ja muihin sosiaalisiin suhteisiin sekä organisaation toimintaan työntekijän heikentyneen työmotivaation, työtehon ja sitoutumisen myötä.</p> <p>Työn luonteen muutos käsitetään tässä tutkielmassa kriittisesti yksilötasolle välittyneeksi talouden ja työmarkkinoiden epävakaudeksi. Yksilön kokemukseen pohjaavasti työn luonteen muutos määrittellen voimattomuuden tunteeksi ylläpitää haluttua jatkuvuutta työsuhteessa tai jossain työn ominaisuudessa.</p> <p>Tämän tutkielman tarkoitus on selvittää uuden talouden työn luonnetta muuttavia ominaisuuksia ja itse työn luonteen muutosta. Tutkielma on luonteeltaan kvantitatiivinen Survey -tutkimus. Tutkielmaa varten laadittu kyselylomake lähetettiin 600:lle Tekniikan Akateemisten Liitto TEK ry:n jäsenelle. Vastauksia palautui 158 eli vastausprosentiksi muodostui opinnäytetyön aineistoksi erittäin alhainen 26.</p> <p>Kokonaisuudessa voidaan sanoa, että uusi talous vaikuttaa Tekniikan akateemisten työssä kilpailun, organisaatiomuutoksien ja joustavuuden (erityisesti työaikajoustavuuden ja laadullisen joustavuuden) ollessa varsin yleisiä. Työn luonne on muuttumassa osalla Tekniikan akateemisista, erityisesti työtahdin kiristyminen vaikuttaa todennäköiseltä. Työn luonne ei kuitenkaan vaikuta muuttuvan erityisesti uuden talouden tyypillisillä toiminta-alueilla, vaan pikemminkin tyypillisten toimintatapojen yhteydessä. Negatiivisia seurauksia ilmenee hyvin vähän.</p> <p>Keskeistä aikaisempaa tutkimusta edustavat Castells, Antila ja Ylöstalo, JIWis -tutkimus ja Sennett.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords uusi talous työkiire työn epävarmuus kilpailu joustavuus proaktiivinen toimintatapa			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			